

ẢNH HƯỞNG DỊCH BỆNH COVID 19 ĐẾN HOẠT ĐỘNG THƯƠNG MẠI, DỊCH VỤ VÀ VẬN TẢI QUÝ I TẠI TỈNH HÀ TĨNH

Uông Thị Hoàn*

Tóm tắt:

Quý I năm 2020, nền kinh tế - xã hội tỉnh Hà Tĩnh nhiều khó khăn, hạn chế. Tình hình dịch bệnh covid 19 bùng phát ảnh hưởng đến mọi mặt đời sống người dân. Các hoạt động sản xuất kinh doanh, giao thương, đi lại, sử dụng dịch vụ bị ảnh hưởng, bên cạnh đó, thời tiết không thuận lợi và các dịch bệnh có hại với hoạt động sản xuất nông nghiệp diễn ra ở một số địa phương. Bài viết phân tích tình hình hoạt động ngành thương mại và dịch vụ tỉnh Hà Tĩnh trong Quý I vừa qua.

Quý I/2020, hoạt động thương mại, dịch vụ và vận tải trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh đã đạt được một số kết quả chủ yếu sau:

(1) Doanh thu bán lẻ và bán buôn hàng hóa

Tổng mức bán lẻ hàng hóa quý I đạt 10.703,5 tỷ đồng, tăng 10,45% so với cùng kỳ năm trước, tập trung chủ yếu vào nhóm hàng lương thực, thực phẩm và may mặc. Nhóm hàng lương thực, thực phẩm đạt 4.420,0 tỷ đồng, tăng 14,91%; hàng may mặc đạt 633,5 tỷ đồng, tăng 11,15%. Ngược lại, một số nhóm hàng như vật phẩm văn hóa giáo dục lại giảm 43,43%; gỗ và vật liệu xây dựng đạt 474,4 tỷ đồng giảm 12,07%; phương tiện đi lại giảm 14,75%...

Bảng 1: Doanh thu bán lẻ và bán buôn hàng hóa Quý I/2020

TT	Nhóm hàng	Doanh thu bán lẻ		Doanh thu bán buôn	
		Giá trị (tỷ đồng)	Tỉ lệ tăng (giảm) so với Quý I/2019	Giá trị (tỷ đồng)	Tỉ lệ tăng (giảm) so với Quý I/2019
	Tổng	10.703,5	10,45	10.728,0	54,50
1	Lương thực, thực phẩm	4.420,0	14,91	1.633,5	119,63
2	Hàng may mặc	633,5	11,15	6,0	1.164,62
3	Đồ dùng, dụng cụ, trang thiết bị gia đình	1.224,0	2,60	141,0	143,18
4	Vật phẩm văn hóa, giáo dục	63,1	-42,43	4,2	152,63
5	Gỗ và vật liệu xây dựng	474,4	-12,07	2.415,2	71,75
6	Phân bón, thuốc trừ sâu	-	-	392,5	-3,19

* Trưởng phòng Thống kê Thương mại, Cục Thống kê tỉnh Hà Tĩnh

TT	Nhóm hàng	Doanh thu bán lẻ		Doanh thu bán buôn	
		Giá trị (tỷ đồng)	Tỉ lệ tăng (giảm) so với Quý I/2019	Giá trị (tỷ đồng)	Tỉ lệ tăng (giảm) so với Quý I/2019
7	Ô tô con (dưới 9 chỗ ngồi)	1.038,1	60,52	-	-
8	Phương tiện đi lại trừ ô tô con (kể cả phụ tùng)	581,9	-14,75	32,4	-48,05
9	Xăng, dầu các loại	903,3	-1,45	1.778,3	238,93
10	Nhiên liệu khác (trừ xăng, dầu)	152,0	-10,73	1.168,0	19.536,64

Nguồn: Báo cáo tình hình kinh tế-xã hội Quý I tỉnh Hà Tĩnh

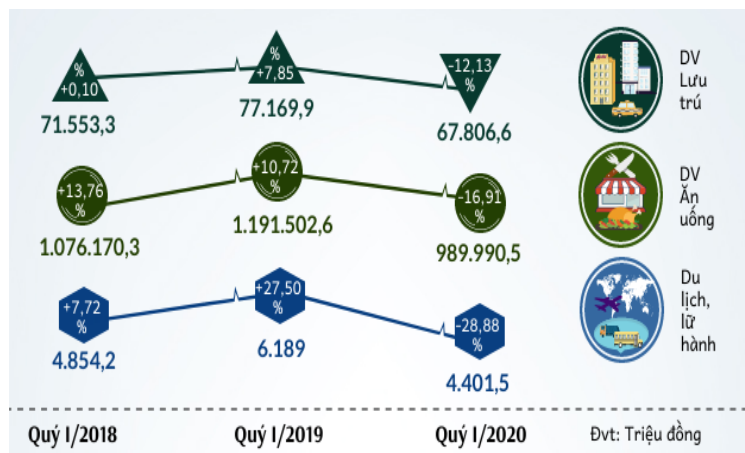
Bảng 1 cũng cho thấy, so với Quý I/2019, tổng mức bán buôn hàng hóa tăng 54,5%, trong đó chỉ có nhóm hàng phân bón, thuốc trừ sâu giảm 3,19% và nhóm hàng phương tiện đi lại trừ ô tô con (kể cả phụ tùng) giảm 48,5%.

(2) Dịch vụ lưu trú, ăn uống, du lịch lữ hành

Quý I/2020, hoạt động lưu trú, ăn uống, du lịch lữ hành đạt 1.062.198,6 triệu đồng, giảm 16,68% so với cùng kỳ năm trước. Trong đó, dịch vụ lưu trú dự tính đạt 67.806,6 triệu đồng, giảm 12,13%; lượt khách phục vụ 360.691 lượt khách, giảm 18,536%; Ngày khách 313.107 ngày khách, giảm 12,06% so với cùng kỳ năm trước; Dịch vụ ăn uống dự

tính đạt 989.990,5 triệu đồng, giảm 16,91% so với cùng kỳ năm trước; Dịch vụ lữ hành và hoạt động hỗ trợ du lịch dự tính đạt 4.401,5 triệu đồng, giảm 28,88%. Lượt khách theo tour 3.819 lượt khách, ngày khách du lịch theo tour 9.147 ngày giảm 24,0546% so với cùng kỳ năm trước.

Hình 1: Dịch vụ lưu trú, ăn uống, du lịch lữ hành quý I/2020 so với cùng kỳ năm trước

(3) Doanh thu hoạt động dịch vụ khác

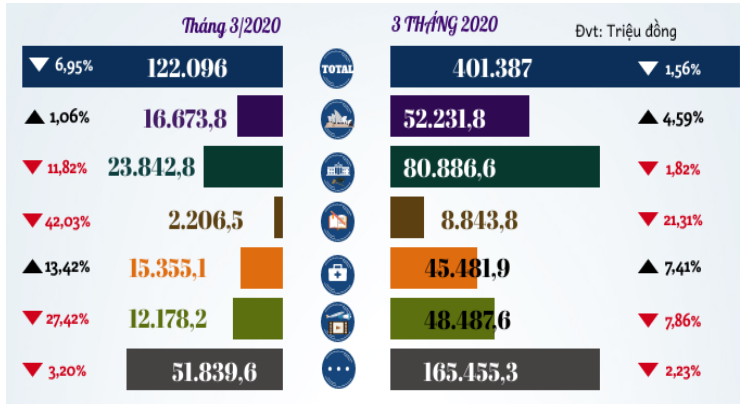
Doanh thu dịch vụ trong Quý I đạt 401.387 triệu đồng, giảm 1,56% so với Quý I/2019, trong đó, nhóm ngành hàng giáo dục và đào tạo giảm mạnh nhất (giảm 21,34%); tiếp đến là nghệ thuật, vui chơi và giải trí giảm 7,86%; sửa chữa

máy vi tính, đồ dùng cá nhân và gia đình giảm 2,23%; hành chính và doanh thu dịch vụ hỗ trợ giảm 1,82%; dịch vụ khác giảm 1,387%. Ngược lại,

THÔNG KÊ VÀ CUỘC SỐNG

nhóm ngành hàng y tế và hoạt động trợ giúp xã hội tăng mạnh nhất (tăng 7,41%), tiếp đến là dịch vụ kinh doanh bất động sản tăng 4,59%.

Hình 2: Doanh thu hoạt động dịch vụ khác so với cùng kỳ năm trước

Phân tích ảnh hưởng của dịch bệnh Covid 19 đến sự thay đổi kết quả kinh doanh bán lẻ hàng hóa Quý I:

Đầu tiên, Nghị định 100/2019/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính lĩnh vực giao thông đường bộ, đường sắt của Chính phủ có hiệu lực từ kể từ ngày 01/01/2020 khiến các ngành kinh doanh thương mại và dịch vụ, lưu trú, ăn uống, du lịch lữ hành gặp rất nhiều khó khăn, việc cấm sử dụng rượu bia khi tham gia giao thông, vi phạm hành chính về nồng độ cồn đối với người điều khiển phương tiện giao thông có hiệu lực, dịch vụ ăn uống nhà hàng vắng vẻ lượt khách, doanh thu hoạt động này giảm mạnh.

Tiếp đến ảnh hưởng dịch Covid-19 bùng phát mạnh và diễn biến phức tạp làm cho ngành thương mại và dịch vụ lại tiếp tục khó khăn hơn. Thực hiện Chỉ thị 11/CT-TTg ngày 04/3/2020 của Chính phủ về các nhiệm vụ, giải pháp cấp bách tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, bảo đảm an sinh xã hội, ứng phó với dịch CoVid-19, ngày 15/3/2020, UBND tỉnh Hà Tĩnh đã có Văn bản số 1463 /UBND-VX1 của UBND tỉnh Hà Tĩnh: Tiếp tục quán triệt tinh thần "chống dịch như chống giặc, yêu cầu đóng cửa, tạm ngừng mọi hoạt động vui chơi, giải trí, dịch vụ tại các cơ sở kinh doanh massage, karaoke, quán bar, vũ trường và các nhà hàng, khác sạn có kinh doanh các loại hình dịch vụ trên tập trung đông người; các hoạt động du lịch, hướng dẫn du lịch;

dừng tất cả các lễ hội, kể cả lễ hội tại các di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn... tập trung thực hiện các biện pháp phòng chống Covid-19.

Hiện nay, tình hình dịch bệnh Covid 19 vẫn diễn biến phức tạp trên phạm vi toàn cầu, ở trong nước, dịch bệnh tái bùng phát trở lại từ ngày 06/3 với số lượng bệnh nhân lớn. Tâm lý phòng dịch của người dân hạn chế đi lại, đến nơi đông người khiến hoạt động giao dịch, mua bán, trao đổi thương mại gặp nhiều khó khăn.

Ngành vận tải hành khách, hàng hóa tạm ngừng hoạt động dài ngày một số nhà xe phục vụ hành khách từ ngày 16/3/2020, đến ngày 01/4/2020 tiếp theo tạm dừng dịch vụ vận tải xe bus. Tình hình giao thương hàng hoá trong nước và xuất nhập khẩu ra nước ngoài cũng gặp nhiều khó khăn. Dịch vụ hỗ trợ vận tải đường biển ảnh hưởng tình hình sản xuất các doanh nghiệp dừng hoạt động do dịch bệnh khiến các công ty vận tải phải điều chỉnh hoạt động.

Ngoài ra, chịu tác động rõ rệt của dịch bệnh Covid 19 là tình hình giao thương với các đối tác nước ngoài, nhất là thị trường Trung Quốc, Đài Loan

gặp khó khăn. Bên cạnh đó, nhu cầu tiêu dùng hàng hoá, dịch vụ trong tình giảm ảnh hưởng đến các hoạt động cung ứng hàng hoá cho các đại lý bán buôn và bán lẻ. Quý I là quý trùng thời điểm lễ tết Nguyên đán, nhu cầu tiêu dùng hàng hoá của người dân tăng mạnh, mức tăng trưởng tập trung chủ yếu vào dịp trước, trong và sau tết. Thu nhập người dân tăng, mức tiêu dùng nhìn chung tăng hơn so với những năm trước. Tuy nhiên, mặt bằng chung giá cả cao hơn so với cùng kỳ (bình quân 2 tháng đầu năm tăng tới 5,91%) cũng tác động đến một bộ phận người dân có thu nhập thấp. Hàng hóa được cơ quan quản lý tăng cường kiểm tra, giám sát, chống gian lận thương mại, hàng giả, kiểm soát chặt chẽ. Các mặt hàng như: Gạo nếp, bánh kẹo, bia rượu, thực phẩm tươi, thực phẩm chế biến..., sẽ là những mặt hàng có doanh số bán ra lớn nhất. Cùng với việc chuẩn bị nguồn hàng hóa, các huyện, thành phố, thị xã luôn quan tâm việc tổ chức tốt hệ thống phân phối để đưa hàng Tết đến tay người tiêu dùng, đặc biệt là hàng hóa bình ổn giá thông qua việc hỗ trợ chi phí vận chuyển hàng hóa, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp tổ chức các điểm bán hàng Tết, các Trung tâm Thương mại, hội chợ, phiên chợ Tết, kết hợp chương trình bình ổn thị trường với các chương trình đưa hàng Việt về nông thôn. Bên cạnh đó, các ngành chức năng đã tăng cường công tác quản lý vệ sinh an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường, quản lý thị trường, chống đầu cơ, buôn lậu, gian lận thương mại; đảm bảo nhu cầu hàng hóa, nhất là đối với những mặt hàng thiết yếu, các dịch vụ công thông suốt phục vụ đời sống và hoạt động sản xuất, kinh doanh của nhân dân và doanh nghiệp.

Tóm lại, Quý I năm 2020 rơi vào dịp Tết Nguyên đán Canh Tuất. Thị trường cung cầu hàng hóa trước, trong và sau Tết Nguyên đán trên địa bàn tỉnh không biến động mạnh về giá cả, nhất là các mặt hàng thiết yếu, ngay từ đầu năm tỉnh đã chỉ đạo thực hiện quyết liệt các giải pháp bình ổn giá cả thị trường. Công tác kiểm tra, kiểm soát, xử lý trong việc sản xuất, kinh doanh hàng hóa cũng như thực phẩm làm giả, kém chất lượng, Ban Chỉ đạo Liên ngành của tỉnh đã tổ chức thực hiện đến cấp xã phường nhằm đảm bảo ổn định thị trường giá cả hàng hoá, không có tăng giá đột biến, cũng như tình trạng găm hàng hóa, chống gian lận trong thương

mại. So với các năm trước 2018-2019, sau tết rất nhiều khó khăn ảnh hưởng dịch bệnh Covid-19 đã làm cho nền kinh tế cả nước nói chung, của tỉnh nói riêng nhằm ứng phó với những diễn biến mới của dịch Covid-19 các cấp, các ngành, các cơ quan, đơn vị địa phương từ tỉnh đến cơ sở phải xây dựng các kịch bản ứng phó với dịch Covid-19, quán triệt đến tận phường, xã, thôn, xóm, tổ dân phố về trách nhiệm của mọi người dân trong phòng, chống dịch; nâng cao vai trò, trách nhiệm trong việc tuyên truyền, cung cấp thông tin kịp thời, chính xác để mọi người dân tự giác thực hiện nghiêm túc các biện pháp phòng, chống dịch theo đúng quy định.

Tài liệu tham khảo:

1. Cục Thống kê tỉnh Hà Tĩnh, *Báo cáo ước tính Tổng mức bán lẻ hàng hóa tháng 3/2020 tỉnh Hà Tĩnh*;

2. Cục Thống kê tỉnh Hà Tĩnh, *Báo cáo ước tính Kết quả hoạt động dịch vụ lưu trú, ăn uống và du lịch lữ hành tháng 3/2020 tỉnh Hà Tĩnh*;

3. Cục Thống kê tỉnh Hà Tĩnh, *Báo cáo ước tính kết quả hoạt động doanh thu dịch vụ tháng 3/2020 tỉnh Hà Tĩnh*.